

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

26. De Officio Sacristæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

tra Episcopi decretum aliquid ordinare præsumat, videtur eò ipsò concessum, quòd secundum decreta, & statuta Episcopi causas decidere valeat. Nequaquam tamen existimes, eidem competere potestatem excommunicandi delinquentes inconsulto Episcopo: quia nec Archidiacono (qui Jurisdictione major est Archi-Presbytero. *c. 1. h. t.*) hæc potestas de jure concessa est. *c. 5. de Officio Archidiaconi.* eò quòd excommunicatio sit maxima pœna in Ecclesia, & magni præjudicii. Equidem in *c. 3. de Officio ordinarii.* dicitur, Plebanum (quo nomine etiam Archi-Presbyter venire solet) posse sententiam excommunicationis ferre in Clericos, vel laicos paræcios suos; sed rectè Glossa respondet textum illum loqui de tali casu, quo ex consuetudine, privilegio, vel alio jure, aut concessione speciali Plebano, seu Archi-Presbytero major potestas, & jurisdictio competit, de jure communi aliàs non concessa.

TITULUS XXV. De Officio Primicerii.

SUMMARIA.

1. Nominis ratio. 2. 3. Primicerii munus & officium.

Primicerius quoque Archi-Diacono subest, & Archi-Presbytero absente in cantu & choro succedit.

§. I.

1. *Primicerius* ab eo dictus est, quòd vel fuerit primus in choro, in qua Pfallentes in choro fuerant descripti; vel quòd ordinariè debuerit esse primus in choro, aut cantu, unde etiam Cantor, seu Præceptor nuncupatur in *c. 1. §. Cantor. dist. 21. & c. 6. de Consuet.*

§. II.

2. *Officium* Primicerii erat ordinare ea, quæ ad cantum spectant, aut referuntur. Item Clericos in choro delinquentes corrigere, & puni-

re, ut habetur in *c. 1. §. ad Primicerium dist. 25.* ob quam animadversionem, seu aliqualem jurisdictionem in delinquentes dicebatur habere personatum, imò & dignitatem. *c. 8. de Constit.* Consequenter & præcedentiam aliquam, seu præminentiam respectu aliorum Clericorum habere debuit, sicut communiter colligunt DD. & ipsiusmet nominis ratio insinuare videtur. Azor. *Instit. moral. p. 2. L. 3. c. 16. q. 3.*

Præterea in *c. un. h. t. ad Officium Primicerii* pertinere traditur, Diaconis, & reliquis Clericis in docendo præesse, instruendo nimirum illos in modo cantandi, in latina lingua, & aliis disciplinis, præcipuè ad Divinum officium honestè peragendum necessariis. Hinc de Jure antiquo Primicerius etiam magister Scholarum, & Scholasticus appellatus est. De Jure verò Trident. *sess. 23. de Reform. c. 18.* Scholasticæ cura in Cathedralibus præsertim Ecclesiis committi jubetur non nisi Graduato, vel aliàs ad instruendum idoneo, sive deinde talis fungatur simul officio Primicerii, sive non, ut ita officia Scholastici & Primicerii juxta Trident. non videantur necessariò esse connexa, sed diversis committi valeant.

Hodie in plerisque Ecclesiis Cathedralibus titulus quidem & præbenda Scholastici retinetur ab aliquo Canonicorum, officium tamen vix alicubi propriè exercetur propter multitudinem Universitatum, & Gymnasiorum, in quibus multò facilius scientiæ & liberales artes addiscuntur. Similiter ea, quæ ad Primicerium de jure spectant, passim per vicarios etiam laicos, & Ecclesiarum famulos expediuntur.

TITULUS XXVI. De Officio Sacristæ.

SUMMARIA.

1. Sacrista quis? 2. Ejus Officium.

Nunc

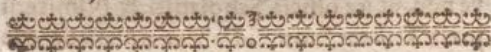
Nunc sequitur de officio Sacristæ, qui in c. 1. §. ad thesaurarium. dist. 25. The-
saurius, & in l. fin. §. fin. C. de Bonis auctorit.
jud. possid. Cimeliarcha appellatur.

§. I.

I Sacrista dicitur à rerum sacrarum custo-
dia, quasi sacristans, & est ille Ecclesiæ Mini-
ster, qui immediatam curam sacri thesauri ha-
bet: Barthol. Cartag. h. t. observ. 1.

§. II.

2 Ad Officium Sacristæ spectat custodia sacro-
rum vasorum, vestimentorum, & totius the-
sauri Ecclesiæ, nec non ceræ & olei ad lumi-
naria pertinentis. Text. in c. un. h. t. Ex quo
patet Sacristam de jure communi nudum ob-
tinere officium sine ulla jurisdictione, aut
præminentia; quamvis de consuetudine, aut
particularibus statutis in quibusdam Ecclesiis
dignitate præfulgeat, cum ei S. Pontifex cau-
sarium cognitionem: quandoque delegaverit
juxta c. 32. de Officio delegati c. 11. de Foro
compet. c. 18. de Convers. conjug. Vallens.
h. t. n. 3.

TITULUS XXVII.

De Officio Custodis.

SUMMARIA.

1. Custos quis? 2. Ejus Officium.

Subjicitur de Officio Custodis, qui quasi
Minister est Sacristæ, teste Glossâ & Pa-
norm. ad Rubr. h. t.

§. I.

I Describitur autem Custos, quod sit is, cui
ea, quæ Ecclesiæ competunt, custodienda
committuntur. c. 1. h. t.

§. II.

2 Officium Custodis est, obedire Archidiacono,
cui subest: ad horas Canonicas tintin-
bula jussu Archidiaconi pulsare: omnia orna-
menta, linteamina & utensilia Ecclesiæ custo-

dire: lampades & laternas vigilanter accen-
dere & extinguere: incensum & luminaria
curare: panem & vinum ad missam celebran-
dam omni tempore præparatum habere: de-
nique oblationes, elemosynas, & decimas
absente Episcopo de licentia Archidiaconi in-
ter Fratres dividere. d. c. 1. & 2. h. t. Ex
quibus constat munus Custodis de jure com-
muni esse nudum officium, idque commune,
ac ferme idem cum officio Sacristæ: unde
plerisque in locis tantum est alter eorum,
Azor. Instit. moral. p. 2. lib. 2. c. 16. q. 8.

TITULUS XXVIII.

De Officio Vicarii.

SUMMARIA.

1. Vicarius quis?

2. Vicarius alius natus, alius datus. 3. Alius genera-
lis, alius foraneus.

4. Usque 8. Quis possit constituere Vicarium gene-
ralem?

8. 9. 10. Vicarius debet esse Clericus sacularis, & præ-
bata doctrina.

11. 12. Constitui potest Vicarius unus vel plures. 13. 14.
vel in spiritualibus, vel in temporalibus.

14. Quomodo 15. & ob quem finem assumatur Vicarius?

16. usque 23. Vicarii generalis officium & potestas.

23. usque 30. Quibus modis finiat ut potestas Vicarii.

30. 31. Vicarius in Dshinis alius est temporalis, alius
perpetuus.

32. Episcopus nequit instituere Vicarium perpetuum
in Parochia Monasterio pleno jure incorporata.

33. Cura animarum residet penes Vicarium perpe-
tuum.

Nomine Vicarii generaliter omnis ille in-
teligitur, qui vicem alicujus gerit, seu
qui loco alterius substituitur. In hoc tit. au-
tem potissimum agitur de Vicario Episcopi, qui
recepto more loquendi simpliciter Vicarius
vocatur.

§. I.

Definitur Vicarius Episcopi, quod sit is, cui
commissa est jurisdictio sive voluntaria, sive
contentiosa, quam vice Episcopi exercent.

§. II.